

DERVİŞ

SAHIL YOLU
OSMANBEY
ERENKÖY
ANKARA

14 ARALIK 1986

YIL:4 SAYI:49 500 TL. (KDV dahil)

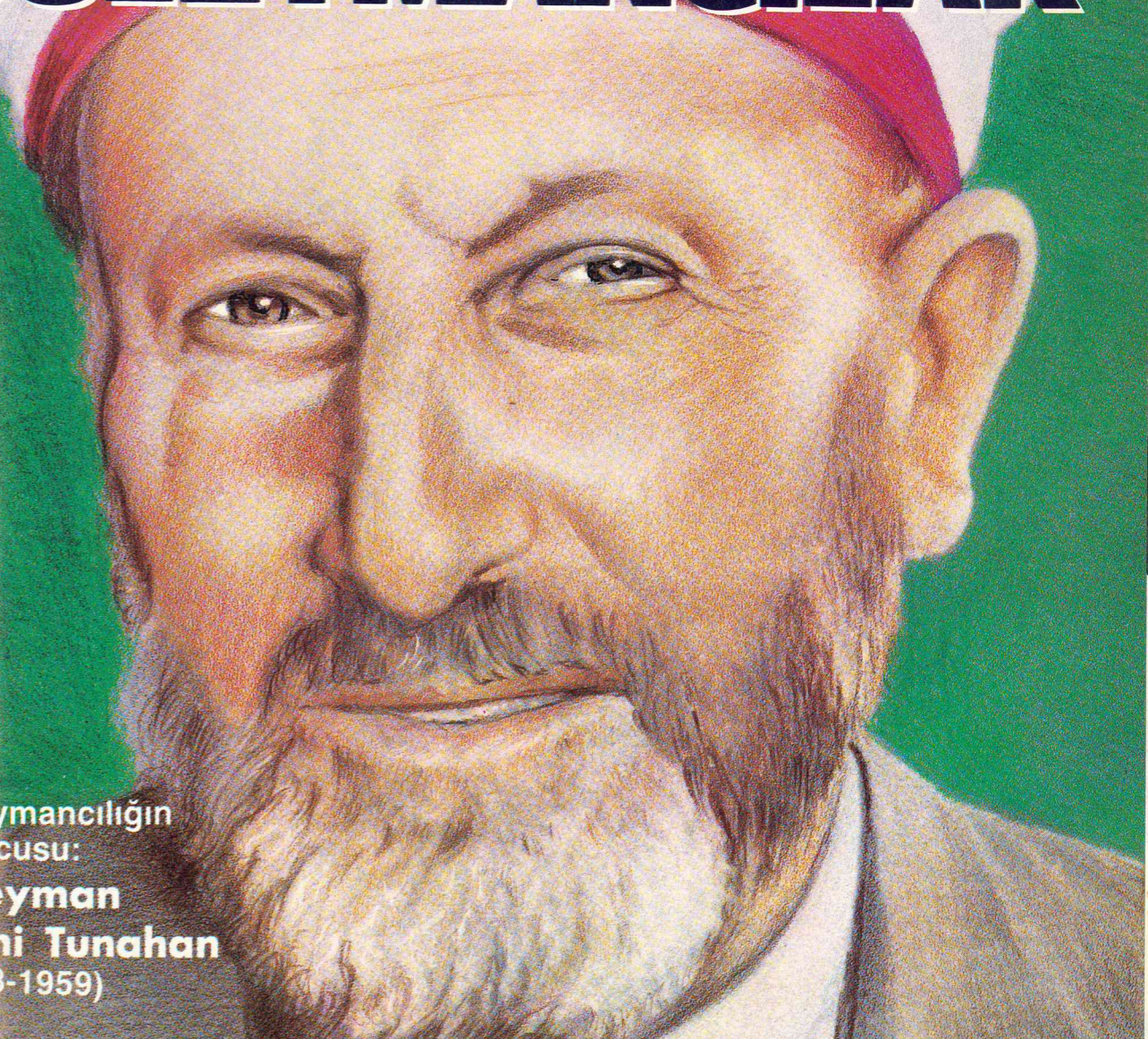
nokta

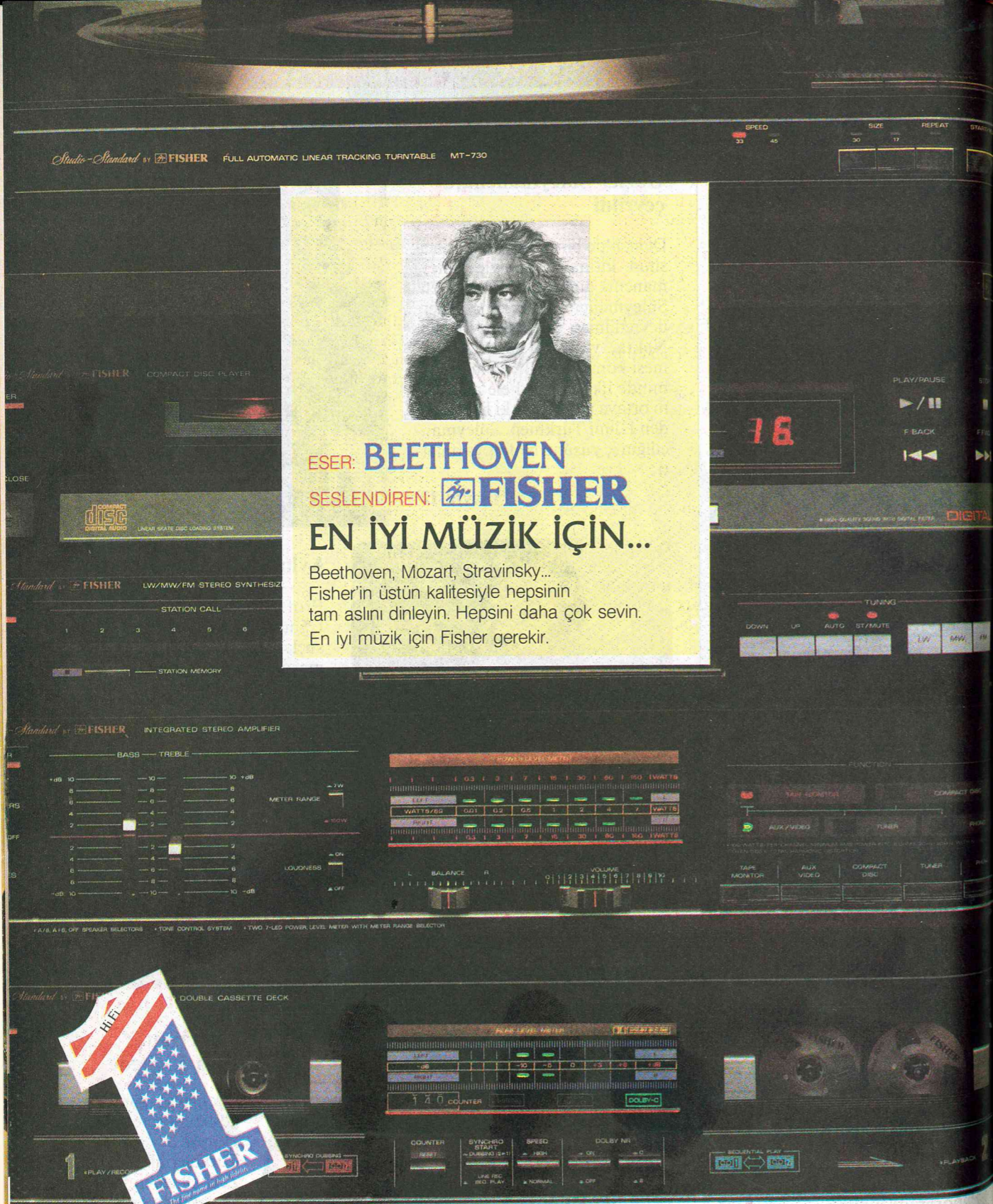
SÖYLEŞİ:
BÜLENT ECEVİT

Devlet atağa kalktı

HEDEF SÜLEYMANCILAR

Süleymancılığın
kurucusu:
**Süleyman
Hilmi Tunahan**
(1868-1959)

ESER: **BEETHOVEN**
 SESLENDİREN: **FISHER**
EN İYİ MÜZİK İÇİN...

Beethoven, Mozart, Stravinsky...
 Fisher'in üstün kalitesiyle hepsinin
 tam aslını dinleyin. Hepsini daha çok sevin.
 En iyi müzik için Fisher gerekir.

HIFI GRAND PRIX
 OF AMERICA

FISHER

FISHER'İN ÜSTÜN KALİTESİ, 1986 HI-FI AMERİKA BÜYÜK ÖDÜLÜYLE ONURLANDIRILDI.

NOKTA'DAN

Loş odaya girerken heyecandan ayaklarının titrediğini hissetti. Kuran okuyan hocanın tam karşısına oturdu. Kuran sesi kulaklarında çınlarken elindeki Süleyman Hilmi'nin negatif fotoğrafına gözlerini ayırmadan bakmaya başladı. Gözleri yavaş yavaş karanlığa alıştı. Fotoğrafi ayırmamaya başlamıştı ki, Hoca'nın aniden bağırmasıyla irkildi: 'Kaldır başım, ışığa bak!' Süleyman Hilmi'nin yüz hatlarını bellemiş, gözbebeklerini bu komutla aniden ışığa çevirdi. Evet... İşte, Süleyman Hilmi'nin silüeti karşısındaydı. Hayretle nefesini tuttu... Süleyman'a ermenin huzuru içindeydi. Artık, bir Süleymancı'ydı..."

Bu satırlar, bundan bir yılı aşkın bir süre önce, 6 Ekim 1985 günü yayımlanan **Nokta** dergisinin kapak sayfalarının girişinden alındı. Tarikatlar konusunu daha o günden işlemeye başlayan **Nokta**, bu sayısında, özellikle Süleyman Hilmi Tunalı'nın müritlerinden, kısaca Süleymancılardan söz etmişti. Yurt çapında 1500'ü aşkın pansiyonda fakir çocukların tüm ihtiyaçlarını karşılayarak onları "eğiten" Süleymancılar, sayılarının 150 bine yaklaştığı tahmin edilen sıkı sıkıya kapatılmış bir kutuyu andıran bir topluluğu. Tanınmayan, bilinmeyen bir dünyayı onların dünyası. Bu dünya, yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, akıl ve mantık yerine "inanmak", ne pahasına olursa olsun "inanmak" üzerine kurulmuştu.

Son birkaç hafta içinde Türkiye'de en çok konuşulan konuların başında tarikatlar, özellikle de Süleymancılar geliyordu. 14 yaşındaki Kızılcaölüklü Bekir İkiz'in intiharı ile olay aniden kamuoyunun gündemine gelmişti. Ailesi, küçük Bekir'in bu pansiyonlarda gördüğü baskı yüzünden kendini öldürdüğünü öne sürüyordu. Olayın hemen ertesinde, Cumhurbaşkanı Kenan Evren, bu yurt ve pansiyonların devlete devredilmesini ve denetim altında tutulmasını istemişti. Başbakan Özal'ın ise konuya yaklaşımının bu doğrultuda olduğu pek söylenemezdi. "Yurtlar zaten denetim altındadır, emniyet yetkililerinin kontrolü altındadır" diyordu.

Nokta, bu hafta kapak sayfalarında, bugün Türkiye'de önemli bir olgu haline gelen Süleymancılığı işlerken, bazı ilginç bulgularla karşılaştı. Örneğin 12 Eylül'ün hemen ertesinde bütün bu yurt ve pansiyonların devlete bağlanması konusu bir kez daha gündeme gelmişti. Hazırlanan yasa tasarısı ise son aşamasındayken, her nedense tozlu raflara kaldırılmıştı. Dönemin Devlet Bakanı Mehmet Özgüneş, bu konuda **Nokta**'ya şu ilginç açıklamayı yapıyordu: "Kuran kursları ile ilgili yurtlar Diyanet'e, eğitimle ilgili yurtlar Milli Eğitim Bakanlığı'na havale edilecekti. Fakat olmadı. Süleymancılar başında bulunan bir zat, gitti beni Başbakan Bülent Ulusu'ya şikâyet etti..."

Nokta'nın bu sayısında gün ışığına çıkardığı bir başka ilginç konu da, Süleymancılar arasında ortaya çıkan önemli fikir ayrılıkları ve kopmalar oldu. Genel Kurmay raporlarında adı "Süleymancılar ikinci derecedeki lideri" olarak geçen eski milletvekillerinden Hilmi Türkmen, son derece ilginç açıklamalar yaptı. Türkmen, Süleymancılarının şimdiki lideri Kemal Kaçar'ı ağır bir dille suçluyor ve "Müslümanların önderi olduğunu söyleyen bu adam, kendisini Hazreti İsa olarak ilan edecek kadar ileri gitmiştir" diyordu.

Kısaca içten içe önemli bir şeyler oluyordu Türkiye'de...

★★★

Tarikatlar karşı devlet in yaptığı bu son "atak", bir başka tartışmayı da gündeme getiriyordu. Tarikatlar ne ölçüde sivil toplumun örgütleri? Yıllardır, örgütlenme özgürlüğünü savunan solun önde gelen isimleri, tarikatların örgütlenmesi konusunda ne düşünüyorlardı? **Nokta**'nın kapak sayfalarında sol kanadın bu konudaki görüşlerini de ilgiyle okuyacaksınız.

Arda Uskan

nokta

SAHİBİ
 Gelişim Yayınları A.Ş. ve Sureli Yayınları A.Ş.
 Yönetim Kurulu Başkanı
 Ercan Arıklı

YAYIN KURULU BAŞKANI Dr. Adil Özkol
YAYIN KURULU Aysim Alpman, Ayşenur Arslan, Duygu Asena, İpek Çalışlar, Ayca Giritlioğlu, Gülay Göktürk, Deniz Insel Şahin, Güldal Kızıldemir, Dr. Salih Memecan, Hincal Uluç, Arda Uskan, Hilmi Yavuz.
SORUMLU YAYIN YÖNETMENİ Arda Uskan
ANKARA TEMSİLCİSİ Ayca Giritlioğlu
YAYIN YÖNETMEN YARDIMCILARI İpek Çalışlar, Gülay Göktürk
GÖRSEL YÖNETMEN Salih Memecan
İSTİHARAT ŞEFLERİ Korhan Atay (İstanbul), Nurcan Akad (Ankara)
ÖZEL ARAŞTIRMA BÖLÜMÜ Güldal Kızıldemir, Nadire Mater, Sabir Yücesoy
HABER RÖPORTAJ Şule Arasan, Levent Tayla
DIŞ HABERLER Aysim Alpman, Aydın Demirel
EKONOMİ Şaziye Karlıklı, Gülçin Tahiroğlu
KÜLTÜR SANAT Sıngu Çapan

YAYIN DANIŞMANI Engin Ardic
ARAŞTIRMA Ergun Hıçılılmaz
TEKNİK SEKRETER Tahsin Armağan
BÜROLAR İstanbul: Dürin Ababay, Hâşmet Babaoğlu, Ali Boratay, Ruşen Çakır, Alper Görmüş, Leyla Olça, Mahmut Övür, Can San, İtir Şahingiray, Mehmet Yalçın
 Ankara: Dr. Fikret Bila, İzzet Dağistanlı, Hidir Göktas, Perin Pigeç, Hüseyin Şentürk, Erdal Kılıçoğlu, Cengiz Kuşcuoğlu, Hüseyin Akışit, Haluk Müftüoğulları
 İzmir: Ahmet Kökçü
Yurtdışı: İNGİLTERE: Merih Çolakoğlu, İSVEC: Abdullah Görğün, YUNANİSTAN: Mihail Vasiliadis, KIBRIS: Serdar Saydam
GÖRSEL BÖLÜM Nihan Bilkay (Görsel Yön.Yrd), Emre Ulaş (Grafik/İllüstrasyon), Ali Aydın (Produksiyon)
FOTOĞRAF Nermi Erdur (Şef), Adem Altan, Süleyman Tel, Mehmet Tel, Deniz Doğan

TEKNİK ŞEFLER Fazıl Mecit (Pikaj-Montaj), Necati Güngör (Düzeltili), Serpil Köse (Dizgi), Yalçın Salur (Kamera), Yurdakul İştman (Renk Ayrımı)
KATKIDA BULUNANLAR Perlev Atasay, Ayça Gülsoy, Hande Ergenç, Hakkı Deveci, Ülkü Demirtepe, Levent Akse, Erzade Ertem, Erik Molberg-Hansen, UBA
ADRES Gelişim Yayınları, Levent - İstanbul
 Tel: 169 66 80 (20 Hat) TELEX: 26510
REKLAM İÇİN TELEFON 169 66 80
ANKARA BÜROSU Atatürk Bulvarı, 85/12, Kızılay - Ankara
 TEL: 33 07 40 (3 Hat) TELEX: 42008
İZMİR BÜROSU İzmiroğlu İşhanı Kat: 4 No: 404
 Konak-İzmir Tel: 25 85 79
BASILDIĞI YER GE-PA Basım Sanayii ve Ticaret A.Ş.
KÂĞIT Toprak Kağıt A.Ş.
DAĞITIM Hürriyet Holding A.Ş.
Nokta, Gelişim Yayınları A.Ş. tarafından yayımlanmaktadır.

GELİŞİM

BASKAN VEKİLİ VE GENEL KOORDİNATÖR Mustafa Özyürek. **BASKAN YARDIMCISI / Finansman** Umit Umar. **BASKAN YARDIMCISI / İdare-Reklam** Deniz Insel Şahin. **BASKAN YARDIMCISI / Promosyon-Araştırma** Geliştirme Çağla Kurtulus. **SATIŞ MÜDÜRÜ** Yıldırım Unverdi. **TEKNİK MÜDÜR** Guman Birincioğlu. **DIŞ İLİŞKİLER MÜDÜRÜ** Ayşe Karabece

DİNİ ÖRGÜTLENMELER

Boy hedefi: Süleymancılar

Süleymancıların yöneticilerinden eski milletvekilleri, esrarengiz örgütün iç yüzünü ve aralarındaki kavgaları **Nokta**'ya anlattılar.

"Kemal Kacar'ın Hazreti İsa olduğunu yayıyorlar. Yani dini hevesi olan kimselelere kadar bunu yayıyorlar. Yani dünyanın sonu gelmiştir, artık elinizi ayağınızı toplayın ve Hazreti İsa'ya bağlanın..."

Bu sözlerle gülünüp geçilebilirdi belki. Eğer Kemal Kacar, son günlerde adı pek sık edilen Süleyman Hilmi Tunahan'ın damadı ve "halefi" olmasaydı. Ve eğer bu sözleri söyleyen kişi, Genelkurmay raporlarında bile adı "Süleymancıların ikinci derecedeki lideri" olarak geçen Hilmi Türkmen olmasaydı.

Ama eski milletvekillerinden Hilmi Türkmen, **Nokta**'ya bunları anlatırken, yüzbinlerle ifade edilen ve bugün boy hedefi haline gelen "Süleymancılar cemaati" hakkında ciddi iddialarda bulunuyordu. Günlümemeyecek, bu cemaate yabancı kişileri şaşkına çevirecek iddialardı bunlar. Süleyman Efendi'nin ilk öğrencilerinden biri olarak ondan dört yıl boyunca "feyz" alan Türkmen'in yolu, bir süre önce Kemal Kacar'dan ayrılmıştı. Şimdi de, ancak "müritlerin" bildiği bir dünyayı anlatıyordu. Son günlerde çok konuşulan, ama tanınmayan bir dünyaydı bu.

Türkmen anlatıyordu: "Ben Kemal Kacar'dan dinlemiştim, bir mühendis bir gün demiş ki kendisine 'abi seni akıl ve mantık ölçü-

leri içerisinde dinledim, dinledim bir türlü kabul edemedim, ne zaman aklı ve mantığı torbaya koydum, ondan sonra dinledim ve kavuştum."

Bu sözlerle bir anlamda Süleymancılar dünyasının portresi çiziliyordu. Akıl ve mantık yerine "inanmak". Üstelik de ne pahasına olursa olsun!

Kafayı bozmak. Afyon'un Reşadiye Köyü'nden Hasan Ermin **Nokta** muhabirine dert yanıyordu: "Çocuk kafayı bozdu. Zaptedemedik. Gidiyor, kursun camlarını kırıyor. Kendisini döven hocanın evine gidiyor."

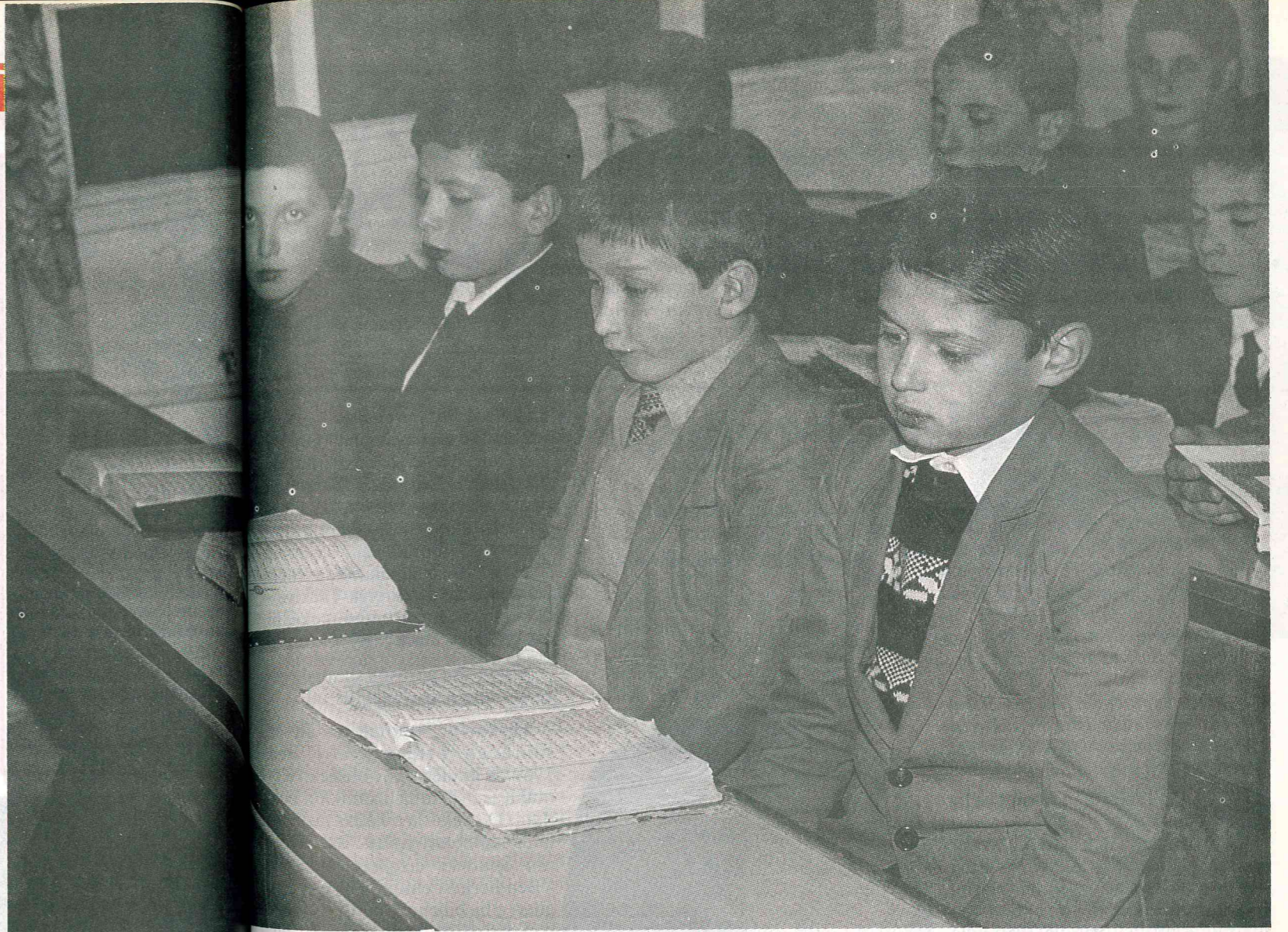
Recep, Reşadiye Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği'nin pansiyonunda yediği dayaktan sonra babasının deyişiyle "kafayı bozmuştu." Dayağın nedenini şöyle anlatıyordu: "Onların kurallarına

Süleyman Efendi'nin damadı
Kemal Kacar

uymadığım için bir ara falakaya yaptırıldılar beni. Baskı yaptılar." Recep, babasının anlattığına göre, falaka sonrasında tam 4 buçuk saat baygın kalmıştı. Ayıldktan sonra da bir haller gelmişti üstüne. Kursun camlarını kırıyor, "Ben Kenan Evren'in..." diye bağıyordu köy sokaklarında. Hasan Ermin sözlerini sürdürüyordu: "Sonra, korkuyorlar bizi öldürür diye, çocuğu bizden habersiz İstanbul'a turşu götürüyoruz diye alıp Manisa Akıl Hastanesi'ne yatırıyorlar. Benim öbür oğlum duyuyor, gidip çocuğu çıkarıyor. Sonra başladık mahkemeleşmeye..."

Recep Ermin, Süleymancıların eski "büyükleri"nden Türkmen'in sözünü ettiği bedeli ödemişti. Akınlı ve mantığını bir yana bırakmamış, istenilen biçimde "inanmamış"tı. Söyle diyordu Recep:

İtikat, ibadet... İstanbul Rumeli Fethiye Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği'nin pansiyonunun değişmez programı...

"Onların emri altına giriyorsun. Ne derlerse onu yapmak zorunda kalıyorsun... Bilmediğimiz bazı şeyler, kendi tarikatlarına mensup bazı şeyler öğretmeye çalıştılar, fakat ben bunları anlayamadım."

"İrtica kurbanı" mı?.. Recep Ermin aslında 1986 Türkiye'si'nde "çok sıradan" bir örnekti. Öyle ya, 14 yaşındaki Bekir İkiz, "aynı baskılar" nedeniyle intihar etmemiş miydi? Bekir, intiharıyla öylesine dehşet verici bir örnek olmuştu ki, Süleymancılar tartışması bir anda tüm kamuoyunu sarmış, yankılar Çankaya'ya dek uzanmıştı. Cumhurbaşkanı Kenan Evren "özel yurt ve pansiyonların devlete devredilmesinden" söz etmiş, bu görüş kimilerince alkışlanmış, kimilerince de "gereksiz" bulunmuştu.

Aslında Bekir İkiz, bazılarının göre "irtica kurbanı" iken, bazıları-

na göre "memlekete disiplinli, hayırlı gençler yetiştiren" pansiyonlardaki münferit bir vakaydı! Öyle ya da böyle, Kızılcaözü Bekir'in ölümü Süleymancıları gündemin baş konusu yapmıştı. En çok da, yaklaşık 100 bin öğrenci barındıran yurtları ve pansiyonlarıyla... Evren, "Türkiye saatinde görülüyor ki, bazı dernekler, 'hayır yapıyorum' kisvesi altında gençlerimizin beyinlerini yıkama çabası içerisinde... Yurtların idaresini başka kişilerin ellerine değil, devletin yönetimine vermek gerekir," diyor.

Başbakan Özal ise farklı bir telden çalışıyordu: "Bugün o yurtların kontrolü var. İlgili makamlar, kaymakamlar, emniyet yetkilileri kontrol ederler. Öyle boş değil onlar."

Bu arada, tartışmaya basından ilginç bir katkıda bulunulmuştu.

Tercüman gazetesi Başyazarı Nazlı Ilıcak, köşesinde şunları yazıyordu: "Neden Evren, 12 Eylül döneminde yurtları Milli Eğitim'e devrettirmedi? O zaman bunu bir çırpıda yapabiliirdi. Acaba Süleymancıların ileri sürdüğü gibi, 'Anayasa'ya evet' denilmesi yolunda bir teminat mı alınmıştı?"

Başarısız bir girişim. Nazlı Ilıcak'ın bu sözleri ne anlama geliyordu? Gerçekten 12 Eylül sonrasında Süleymancı yurtlarının devlete devredilip devredilmemesi konusu gündeme gelmiş miydi? Gelmişse ne olmuştu da gerçekleşmemişti?

Nokta, bu soruları konunun ilgililerine yöneltiyordu. Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Dernekleri Federasyonu Başkanı Ali Ak şu yanıtı vermişti: "Fılvaki 12 Eylül 1980 sonrasında yurtların tapularının devletleştirilmesi doğrultusunda

da, dünyanın hiçbir medeni ve demokrat memleketinde görülmesine imkân olmayan bir şekilde, bir yasa tasarısı hazırlanmış idi. (...) O günün bütün hükümet ricali bunun mümkün olamayacağını kısa zamanda anladıklarından, böyle bir garabet mümkün olmadı.”

İçel eski AP milletvekili Ali Ak, “Anayasa’ya evet” teminatı karşılığı tasarının engellendiğini ima eden sözler için de şunları söylemişti: “Sayın Nazlı Ilıcak’ın Tercüman’daki yazısının, kendi düşünce

tarzından ibaret olduğunu sanıyoruz. Bizim böyle bir şeyden habermiz yoktur.”

Ali Ak tasarının neden gerçekleşmediğini bilmiyordu. Ancak 12 Eylül döneminin devlet bakanı Mehmet Özgüneş bazı şeyler biliyordu ve bunları **Nokta**’ya şöyle anlatıyordu: “Diyanet İşleri Başkanlığı’nın hazırladığı bir rapor vardı. Onlar diyorlardı ki, bu Kuran kursları ile ilgili yurtlar Diyanet’e Milli Eğitim’le ilgili yurtlar Milli Eğitim Bakanlığı’na havale edilsin. Fakat

Federasyonun Başkanı Ali Ak.

“Ona Hz. İsa diyorlar...”

Hilmi Türkmen 49 yaşında. Bir süre hafızlık yaptıktan sonra vazir olarak Hatay, Mersin ve Tokat’ta çalıştı. 1969 seçimlerinde Meclis’e Hatay milletvekili olarak girdi. 2 dönem milletvekilliği yaptıktan sonra, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nda bakan müşaviri olarak 1982’ye dek dört yıl çalıştı ve emekli oldu. Halen Tarsus’ta yaşayan Türkmen Nokta’nın Süleymanlılık konusundaki sorularını yanıtladı.

Nokta: Süleyman Efendi ile nasıl tanıştınız?

Türkmen: Ben hafızlık yaparken, Alanya’da Süleyman Efendi’nin kurslarına ilihak ettim. Sonra kendisiyle birlikte İstanbul’a gittim. 1956 ile 1959 yıllarında, yani vefatına kadar Süleyman Efendi benim hocamdır. Vefatından sonra İstanbul’dan ayrılarak çeşitli yerlerde görev yaptım.

Nokta: Süleyman Efendi’nin vefatından sonra talebeleri ne yaptılar?

Türkmen: Damadı Kemal Kacar Bey, yaş itibariyle hepimizden farklı, tecrübesi, hepimizden farklı olarak kabul edildiği için, ona vazife verildi ama, bu vazife

nin bir tarikat liderliği gibi bir tarafı kesinlikle yoktur.

Nokta: Bu görevlendirme nasıl oldu?

Türkmen: Burada, bazı tarikatlarda olduğu gibi, şeyhin vefatından sonra, yerine şeyhlik icazeti verilmesi kesinlikle yok. Süleyman Efendi vefat ederken, “Ke-

mal Kacar benim yerime kalmıştır, artık sizin başınızdır” gibi bir şey kesinlikle söylememiştir. Arkadaşların arasında, kanunlara uygun olarak, kendisine bazı meselelerde danışılırdı. İslama hizmet gayesi güdülürken, kesin bir siyasi görüşe bağlı olarak, ayrı bir hizip meydana getirerek Türkiye’deki İslam cemaatini bölmek gibi bir düşünce kesinlikle yoktur.

Nokta: Bu görüşün şimdi de geçerli olduğu söylenebilir mi?

Türkmen: Bunlar maalesef sonradan ortaya çıktı. Ben 1969’da milletvekili olunca, Kemal Kacar’la tanışma imkânı buldum. O sıralarda o kadar fazla İslami sapmaları yoktu. Bazen elinin içindeki çizgilere bakarak “Ben herkesi elimin içindeki çizgiler gibi bilirim” derdi. Sonradan, bunu tamamen manevi bir varlık iddiasıyla söylediği ortaya çıktı. Etrafında bulunan bazı kimseler onu “Müslümanların önderi” şeklinde değerlendirecek kadar ileri gittiler, 1970’den sonra.

Nokta: Bir de Hz. İsa’lık olayı varmış.

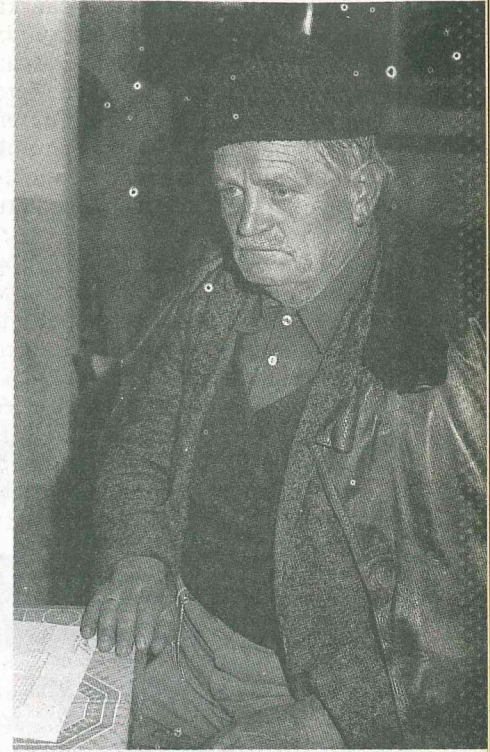
Türkmen: Hadis-i Şerif’te Hazreti İsa’nın kıyamete yakın bir zamanda gökten ineceği haberi vardır. Ancak, ruhen mi ceset olarak

olmadı. Süleymanlılar beni gidip o dönemde Başbakan’a da şikâyet ettiler. Süleymanlıların başında bulunan bir zat gitti beni Başbakan Ulusu’ya şikâyet etti. Mesele şu: Kursları Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet, İçişleri Bakanlığı’nın birbiriinden ayrı olarak veya birinin isteği üzerine müştereken denetleme yetkileri var. Biz bu yönetmeliği uyguluyorduk. Bundan rahatsız olanlar oldu ki, gittiler beni şikâyet ettiler.”

Dönemin Milli Eğitim Bakanı

Hasan Sağlam da, **Nokta** muhabirinin sorusunu şöyle yanıtlamıştı: “Tasarı halinde bir çalışmaydı. Belki zaman olsaydı, bir sonuç mutlaka alınacaktı. Bu tasarı gerçekleşmelidir. Mutlaka önlem alınmalıdır.”

Süleymanlıların etkili isimlerinden birine göre ise, olay şöyle gelişmişti: Yurtların ve pansiyonların devletleştirilmesi için bir yasa tasarısı hazırlanmıştı. Bu tasarı son aşamasındayken, dönemin adalet bakanını gidilmiş ve “Siz tapuyu del-

Reşadiyeli Hasan Ermin: “Bizim oğlan dayağı yiyince kafayı bozdu.”

hat ve lüks bir hayat yaşamaları dikkat çekiyor.

Nokta: Pansiyonda neler öğretiliyor?

Türkmen: Çocuklara, mektebe gitmelerinin dışında, dini ve ahlaki dersler veriliyor. Ancak, benim, üzerinde durduğum bazı İslam dışı inançların ve fikirlerin çocuklara telkin edilmesi. Ve maalesef bu yapılıyor. Çocuklar İslam dışı fikre şartlandırılmış olarak çıkarılıyor. Mesela bir imamın arkasında kendilerinden olmayan namaz kılmıyor.

Nokta: Politika ile ilişkiler?

Türkmen: Bunların aktif politikanın dışındayız demeleri kuyunun içindeki insanın dışındayım demesi gibi bir şey. Kemal Kacar, Süleyman Efendi zamanında milletvekiliydi. Kütahya’dan milletvekili seçildi. Sonra, 69’da AP’den seçildi. Biz o zaman bir grup Demirel’e özellikle ekonomik konularda karşı çıkmıştık. Bir de anarşizmle ilgili tavırda. Kemal Kacar ne bizle beraber ihraç edildi ne de deklarasyon imzaladı. Biz Demokratik Parti’yi kurduk. Kemal Bey de Kütahya’da önseçimi kaybedince Süleyman Bey’le arası açıldı. Demokratik Parti ile ilişki kurdu, kadrolarıyla partiyi desteklediğini söyledi. Partinin o gün çıkardığı milletvekillerinin iki üç tanesini kazandırmış olabilir. Sonra, yeniden AP’den milletvekili seçildi. Diyelim ki, reddettikleri parti CHP. Kemal Kacar Bey CHP’ye oy verelim dese, hiç itiraz edilmeden verilir. Sıkı bir disiplin ve haberleşme var. Bir haber bölge temsilcisine gider ve 24 saatte her yere duyurulur. Yedi sekiz il dışında tüm illerde yoğun olarak vardılar, yedi sekiz ilde de, hiç yoklar değil tabii.

mı ineceği hususunda kesin bir hüküm yoktur. İşte bu açıdan hareketle Kemal Kacar’ın Hazreti İsa olduğunu yayıyorlar. Yani, dünyanın sonu gelmiştir, artık elinizi ayağınızı toplayın ve Hazreti İsa’ya bağlanın! Bu tamamen bir sapmadır.

Nokta: Böyle bir benzetme neden yapılıyor?

Türkmen: Etrafında toplanmış kişileri kayıtsız ve şartsız kendisine bağlamak. İslamda yalnız Allah’ın Resul’üne karşı kayıtsız şartsız itaat vardır. Bunun dışındaki safsataları İslamiyet reddeder. Bunlar her şeyi hikmet ve keramet meselesi olarak ele alıyorlar. Ancak, insanları denetime alıp rabıta yapmak İslamda yoktur. Rabıta İslamda bağlılıktır. Böyle bir rabıta varsa, bu putperestliktir.

Nokta: Putperestlik olayını biraz açar mısınız?

Türkmen: Şimdi var mı, yok mu bilmiyorum ama, varsa da Süleyman Efendi’nin resmine yapılmıyordu da, olsa olsa Kemal Kacar’ın resmine yapılmıyordu. Zaten Süleyman Efendi’nin adının anıldığı yok, varsa yoksa Kemal Abi. Rabıta varsa da onla yapılmıyordu.

Nokta: Yurt ve pansiyonlara kimler, neden gidiyor ve geliri nereden geliyor?

Türkmen: Kendi bütçeleriyle çocuklarını okutamayanlar buraya gönderiyorlar. Çocuğunu pansiyona gönderen adam, kontrolü mümkün olmayan yere göndereceğine bunlara veririm, on vereceğine yirmi veririm, diyor ve yardım yapıyor. Ayrıca işadamlarıyla da münasebetler var. Ancak, devletten maaş almayan, ailesi zengin olmayanlarca burada ra-

dirmek için mi yoksa korumak için mi geldiniz?” denmişti. Sonunda, hem adalet bakanı hem de öteki bazı bakanlar ikna edilmiş ve tasarı rafa kaldırılmıştı.

“Bu sakat fikir...” “Hazreti İsa’nın gelmesi Kemal Kacar’a girmiş olması tamamen bir sapmadır. Mevcut pansiyonlarda da bu sakat fikir işlenmektedir maalesef.” Süleymanlıların eski büyüklerinden Türkmen, tartışma konusu olan yurt ve pansiyonlardaki eğitimden söz ediyordu. Birkaç yıl öncesine kadar üstü kapalı sözlerle tanımlanan, bugün ise her kesimde açıkça “Süleymanlı yurtları” olarak nitelenen kurumlar gerçekte nasıldı?

Nokta muhabirlerinin, yurt ve pansiyon yöneticileri refaketindeki tespitleri, tümünde “aynı hava”nın egemen olduğu yolundaydı. Neredeyse bir örnek giyinen, dini eğitime özel önem verilen, ailelerinden çok yurtlarına ve birbirlerine bağlı görünen çocuklar, gençler... Yaklaşık 100 bin çocuk ve genç... Yurtlarda hiçbirisi “Süleymanlılık”tan söz etmiyordu. Ama bundan 40 yıl önce Kuran kurslarıyla bugünkü yurtların tohumlarını atan Süleyman Efendi’yi hayırla yadettiklerini söylüyorlardı.

Bunun ötesi ise, yurtlardan kaçan dayak yiyen çocukların anlamları ile çeşitli çevrelerin iddialarıydı. Genel olarak söylenen, parasız bakımları üstlenilen bu öğrencilerin, geleceğin Süleymancı doktorları, mühendisleri, öğretmenleri, avukatları olarak cemaate katıldıklarıydı.

“**Teremiz yurtlar.**” “Bakırköy, Denizli, Bursa, Sefaköy, Fethiye ve Mersin’deki yurtları gezdim. Temiz olmayan bir tanesini görmedim. Tıbbiyeli talebeden bilmem kimine kadar var. Mescit de var, abdest alınan yerleri de var. Gayet çalışkan, dürüst insanlar intibai bende uyandı. Bunun arkasında gizli, ileriye dönük birtakım hesaplar ola-

bilir, ben bilemem.”

Bu gözlemler, Prof. Muammer Aksoy’a aitti. Aksoy, “düşünce özgürlüğü” inancı doğrultusunda “haksızlığa uğradığına inandığı” Kemal Kacar’ın davasını üstlenmiş ve bu vesileyle yurtları yakından tanıma fırsatı bulmuştu. İzlenimleri de olumluydu.

Nisan 1983 tarihli resmi bir raporda ise, Süleymancıların, yurtlar aracılığıyla örgütlenmeleri söyleniyordu. Raporda ayrıca “Yurt dışında Süleymancı unsurların İslam Kültür Merkezleri Birliği adları ile faaliyetlerini sürdürdükleri bilinmektedir” deniliyordu.

Süleymancıların yurt dışındaki örgütlenmeleri son dönemde Türk

Süleyman Efendi'den Kemal Abi'ye

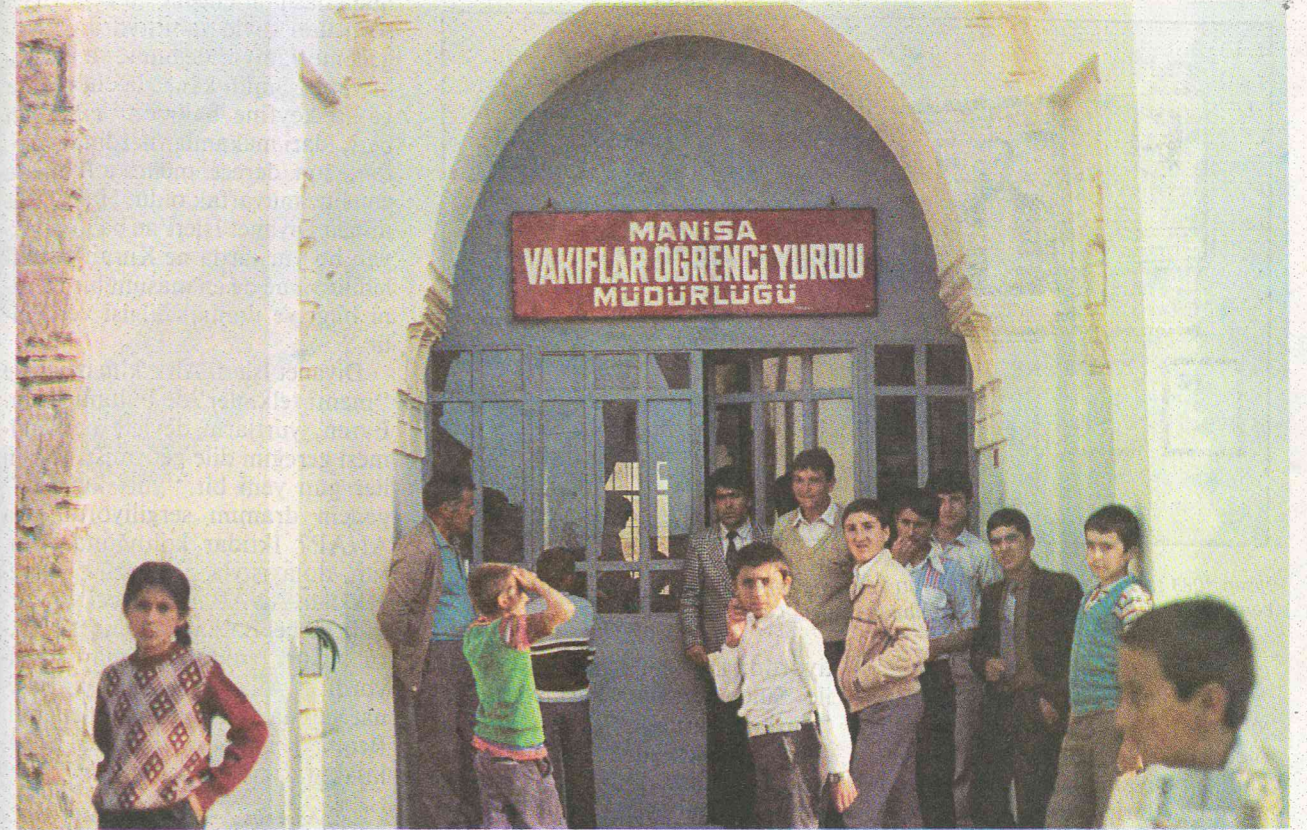
“İlim tahsili hususunda iradelerini o derece zorladılar ki, mübarek burunlarından, okuduğu kitapların sayfeleri üzerine, zaman zaman kan damladığı olurdu.” Busatırlarla, günümüzün tartışma konusu Süleymancıların piri Süleyman Hilmi Tunahan tanıtılıyor. “Hadikatü'l Evliya” adlı kitaba göre Süleyman Efendi, Seyyidler (Peygamber soyundan gelenler) zincirinin 33. ve son halkası, Peygamber’in de ruhani varisi.

Çeşitli kaynaklara göre, Tuna-

basınında da ilginç boyutlarda işleniyordu. Sağ basında, Süleymancıların Kuran kurslarında 250 binden fazla gurbetçi çocuğu kendi doğrultularında yetiştirdiği yazılıyor ve Diyanet İşleri “hâlâ sesini çıkarmıyor” diye eleştiriliyordu.

Gavur ellerde Mason desteği. Süleymancıların yurt dışı faaliyetleri gerçekten de akıl almaz ölçülerdedi. Arkadaşımız Yağmur Atsız, bu faaliyetlerin Almanya bölümünü şöyle aktarıyordu:

“Süleymancıların Köln’deki İslam Kültür Merkezi, kamusal kurum olarak tanınmak amacıyla Kuzey Ren Vestfalya eyaleti hükümetine başvuruda bulunmuştu. Bu kabul edildiği takdirde büyük bir gelir kaynağına sahip olacaklardı. Çünkü, kiliselerin Hıristiyan toplumundan “kilise vergisi” tahsil etmeleri gibi, onlar da “İslamiyet vergisi” alabilme hakkına kavuşacaklardı. Bu da, örgütlenmelerini büyük ölçüde kolaylaştıracaktı. Başvuru, daha çok politik gerekçelerle kabul edilmedi. Ancak Süleymancılar, yumuşak, ılımlı tavırlarıyla bazı Hıristiyan Demokrat politikacıları saflarına çekmeyi başardılar. İlginçtir, İslam Kültür Merkezleri’ne sahip çıkan kuruluşlardan birisi de Almanya Büyük Mason Locası oldu. Loca başvurunun kabul edilmesi yolunda görüş belirtti.

Türkiye'nin dört bir köşesinde varlar. Burası da Manisa

İslam Kültür Merkezleri’nin çeşitli yayın organları var. Bunlarda, günlük hayatın hemen tüm kuraları, ayrıntılarıyla Süleymancılık doğrultusunda anlatılıyor. Örneğin, ‘bir erkek tuvalete girdikten

sonra belirli bir duayı okumazsa prostat olur’ diye de yazıyorlar; ‘Kurallara göre ibadet etmeyen bir kimse hangi cezayı hakleder?’ sorusuna şu yanıtı veriyorlar: ‘Vücudundan kan çıkıncaya kadar dövül-

meli, yine de ibadet etmemekte ısrar ederse vazgeçinceye kadar hapsedilmelidir.’ Bunları yazıyorlar, Süleyman Hilmi Tunahan’ı A’dan Z’ye tanıtıyorlar. Süleymancılar bugün Almanya’da dinci grupların

han, 1888 Silistre doğumlu. 1908’de İstanbul’a geldi, 1918’de Süleymaniye Medresesi’ni bitirdi ve ardından Türkçe-Arapça müderrisliği yaptı. 1924 yılında ise, Tevhid-i Tedrisat, yani Öğretimin Birleştirilmesi yasası çıkınca müderrislikten ayrılmak zorunda kaldı. Bir süre, gaz ve tekel bayiliği yaptı, toptan bakliyat işleriyle uğraştı. Tunahan, 1930’da müftülüğe başvurup cami vaizliğine atandı. Süleyman Efendi’nin, sonradan dünürü de olacak arkadaşı Halil Kacar’ın köşkünün bir katını tekke haline getirmesi de bu sıralara rastlıyor. 1943’te “Kuran unutuldu” diyerek yürüttüğü kampanya nedeniyle vaizlikten alınca Tunahan için, yankısı bugünlere uzanan yeni bir dönem başladı. Aslında Nakşibendi tarikatındandı. Ancak onlardan farklı olarak, “Kuran kurslarının açılması için mücadele bayrağı” açtı

ve bu yeni bir “kol”un doğuşu oldu. 1940’lı yılların sonlarında Süleyman Efendi’nin binlerce öğrencisi, müridi vardı. 1950’li yıllarda, yani DP iktidarında Tunahan mücadelesini iyice açığa vurdu. Bu yüzden, “dine imana CHP’den fazla önem veren” ve birazcık da Nurculara meyleden DP’yi bile kızdırdı. Ve 1957’de Kütahya’da hapse atıldı. Tunahan bundan iki yıl sonra, İstanbul’daki evinde öldü. DP kendisine o kadar kızgındı ki, “öğrencileri” Fatih Camii’nde cenaze namazı için beklerken, dönemin İçişleri Bakanı Namık Gedik, “Üsküdar’daki evinden alınıp Karacaahmet’te bir çukura gömülvermesini” emretti.

Süleyman Efendi ardında, eski arkadaşının oğlu, damadı Kemal Kacar’ı bıraktı. Bir anlamda “halifesi” olarak. “Hadikatü'l Evliya” kitabına göre, Kacar bir araştırması için Necip Fazıl Kısa-

kürek’e verdiği notlarda Tunahan için şöyle diyordu: “Kendilerinin kâmil ve mükemmel mürid olduğu, İmam-ı Rabbanî Hazretleri’nin ruhani nisbetle varisleri bulunduğuna imanımız tamdır.”

Kacar, Tunahan’ın halefiydi. Ama Tunahan’ın düşmanı DP’nin halefi olan AP ile sıkı bağları vardı. AP’den milletvekili olarak Meclis’e girecek kadar. Süleymancıların bugünkü başı Kemal Kacar nasıl bir insan? Bugünlerde elden ele dolaştırılan imzasız bir bildiriye göre, “Nefsinin her istediğininoksansız yerine getiren, 8-10 vilayette namına döşeli dayalı saraylara, el ayak öpen meddahlara sahip, yaş 70, bir ihtiyar şef...”

Süleymancılar cemaatine mensup olan olmayan herkesin ittifakla söylediğine göre ise, toplulukta çok büyük bir etkinliğe sahip “Kemal Abi.”

Nisan 1983 tarihli rapordan: "...Pansiyon ve derneklerinde Atatürk köşeleri düzenleyerek kamu yararına çalışan kurumlar izlenimi vermeye çalışmaları..."

en güçlüsü, en örgütlüsü."

Süleymancılardan Avrupa'daki yayılmaları, bazı dinci grupları büyük ölçüde tedirgin ediyordu. Bu tedirginlik, "Diyanet İşleri yeterince din adamı gösterip, kendi Kuran kurslarını açsın" önerisiyle dile getiri-

liyordu. Diyanet İşleri Başkanlığı ile Süleymancılar Türkiye'de de "düşman kardeşler"di. Bu konuda Ali Ak, **Nokta**'nın "Diyanet İşleri yüzünden dini eğitim yapılmasına kanuni imkân olmadığını ileri sürüyorsunuz. Diyanet İşleri bu ko-

nuda nasıl bir engelleme yapıyor?" sorusunu şöyle yanıtlıyordu: "Engelleme yapıyor değildir, yapacağını yaptı. Şimdi kenarda çubuğunu yakıp keyfine bakıyor. Yıllardan beri, idari makamlar nezdinde yaptığı, son derece menfi telkinlerle emeline muvaffak oldu. Halen, kanunen Diyanet İşleri'ne bağlı olmayan bu yurtlarda ne Kuran öğretiler ve ne de en masum bir ilk dini bilgi ve ilmihal bilgisi verilebilir."

Diyanet İşleri, Ali Ak'ın deyişiyle "menfi telkinler"de bulunuyordu. Evren, yurtların devlete devredilmesi gereğini dile getirmişti. Basın her gün yeni bir "yurt kurbanı" gencin dramını sergiliyordu. Ya ANAP? İktidar koltuğunda oturan, dolayısıyla son sözü söyleyecek olan ANAP ne yapacaktı? Partinin Genel Başkan Yardımcısı Şükrü Yürür, **Nokta**'ya şunları söylüyordu: "Allah herkese hayır hasenat yapma imkânını artırsın derim. Benim de imkânım olsa, ben de vakıf kurarım, hayır yaparım."

Ayşenur ASLAN, Ruşen ÇAKIR, Hıdır GÖKTAŞ, Nadire MATER

Süleymancılık nedir?

Süleymancılar, Süleyman Hilmi Tunahan'ın insanüstü bir kişiliğe sahip olduğuna inanırlar. Onun temsil etmediği her şey gerçekdir. Her işin temeli, Tunahan'la kurulacak "rabita"dır. "Rabita ehli" yani Süleyman Efendi'nin ruhuyla bağlantıya girebilenler seçkin bir zümre oluşturur ve âyetlerin, hadislerin gerçek anlamları ancak bunlar tarafından bilinebilir.

Süleymancılar, Kuran-ı Kerim vahiy yoluyla inmeden önce Hazret-i Muhammed'in kalbinde yazılı olduğuna, Tunahan'ın da peygamberin tek varisi olduğuna inanırlar. İbadet şekilleri de kendilerine özgüdür. Kendi imamlarının arkasında namaz kılarlar ve "dualar dökülmesin" diye ellerini birleştirirler.

Rabita ehlinin öğrettiği bütün bilgilerde gizlilik esastır. Bütün bilgiler sırdır. İfşa eden çarpılır, Tunahan tarafından manen ve maddeten perişan edilir. Rabita ehli, aldığı emirleri eksiksiz olarak

zamanında ve aynen yerine getirmeye mecburdur.

Rabita, bir tür hipnozdur. 15 ile 45 dakika arası süren rabita seanslarında nefes kesilir, gözler yumulur, bir çeşit transa geçilerek "nurdan bir çadırda" oturduğu farz edilen Tunahan ile "kalpten kalbe" bir bağlantı kurulur.

Süleymancılar bugün Türkiye'nin en büyük dini kolu değil. Nakşibendiler ve Nurculardan sonra geliyorlar. Kendilerine ait belli başlı bir yayın organları da yok. Ancak, öteki dini gruplara ya da tarikatlara oranla bir üstünlükleri var: Öğrenci yurtları ve pansiyonları. Buralara "ailesinin inancı veya tarikatı" ne olursa olsun yoksul çocuklar alınır. Öğrenimleri boyunca parasız barındırılır. Mezuniyetlerinden sonra da ilişki kesinlikle kesilmez. Yurt ve pansiyonların gelirleri, zengin işadamlarının bağışlarından ve kurban derilerinden oluşur. Öğrenciler, kurban derisi toplama faali-

yetine katılmak zorundadır. Kuran öğrenimine, Süleymancılık doğrultusunda eğitime olduğu kadar çağdaş öğretime de önem verirler. Yurtlarda ve pansiyonlarda kalan öğrencilerin okullarında da başarılı olmasına çalışılır. Öğrenciler kursa mutlak surette yatılı olarak alınır. Aileleri ve çevreleriyle bütün ilişkileri kesilir. Bütün bu açılardan çok organize, çok disiplinli bir cemaat. Ayrıca, pek çok dini örgütün aksine, Süleymancılar kravat takar, kadınların ellerini sıkar, "daha az muhafazakâr" bir görünüm vermeye özen gösterir.

Süleymancılardan bazı politik konulardaki görüşleri ise, Tunahan'ın ansiklopedilere geçen ifadesiyle söyle:

"Din, politikadır. Politikası olmayan din adamı ahmaktır. Atatürk deccaldır ve en büyük kâfirdir. Mehdi-i Resul'ün yönetiminde yeni bir şeriat devleti kurulacak, bütün yeraltı hazineleri Mehdi'nin emrine verilecek, Reisisicumhurdan şoförüne kadar herkes Hazret'e bağlanacak, ehli rabitadan olmayanlar ise soğan gibi doğranacaktır..."

DÜNYAYI ETKİLEYEN ERKEKLER İÇİN...

İthalat ve Genel Dağıtım:
KOSAN KOSAN